

ÚRAZY STÁLÝCH ZUBŮ

MUDr. Hana Zallmannová

Praha

MUDR. HANA ZALLMANNOVÁ

1998 – promoce na I. LF UK

2007 – 2008 Curriculum Německé endodontické společnosti

Specializace: endodoncie (=ošetření kořenových kanálků)
traumatologie zubů

Praktická výuka vedená odborníky

PROJEKT DĚTSKÝ ÚSMĚV

- preventivní program - prevence zubního kazu a parodontózy
- pro MŠ, ZŠ a dětské domovy
- v ČR od r. 2001
- tým lektorek
- metodika, pracovní sešity
- praktický nácvik čištění zubů
- vysvětlování souvislostí – základ motivace se o zuby starat
- **tématem i úrazy zubů**

A young child with short brown hair, wearing a bright red puffer jacket and red pants, is climbing a wooden play structure. The child is holding a thick red rope with both hands and is positioned on a wooden plank. The background shows other parts of the play structure and a wooden fence.

Pravděpodobnost, že v dětství nebo dospívání utrpíte úraz zubů, je vyšší než že se mu vyhnete.

Většina úrazů zubů se přihodí v dětství nebo během dospívání.

Více než 50% 16letých dětí má v anamnéze úraz zubu

Erhalte Dein Zahn

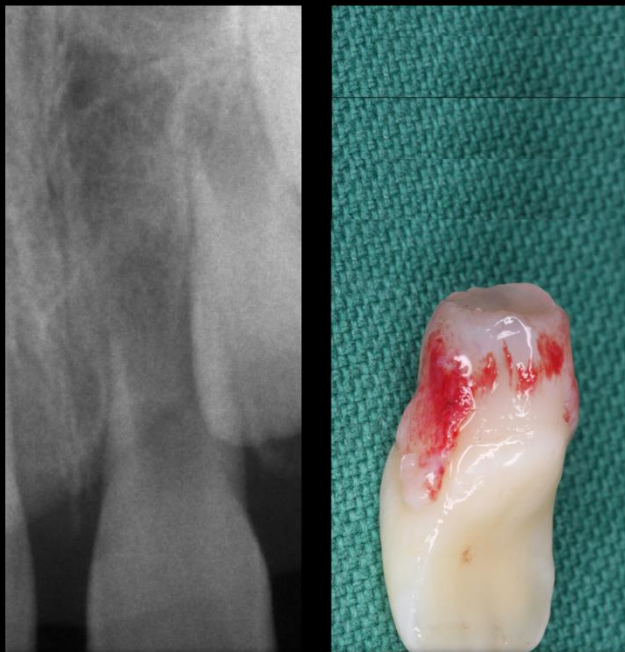
Které zuby jsou postiženy nejčastěji?

- přední zuby jsou vzhledem ke své poloze v zubním oblouku při poranění obličeje zvláště ohroženy

“Nezralý” kořen vs. zub s dokončeným vývojem kořene

6leté dítě

10leté dítě

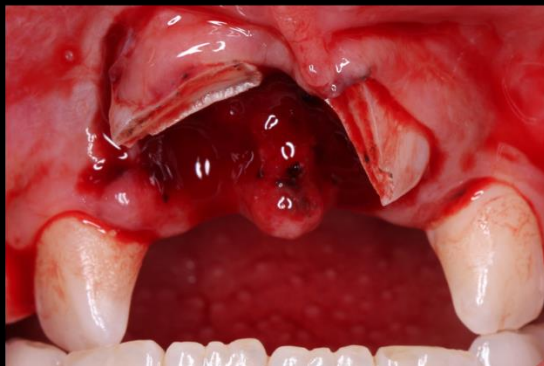

- Růst kořene je dokončen až několik let po prořezání zubu
- čím mladší je dítě v době úrazu, tím nepříznivější je situace

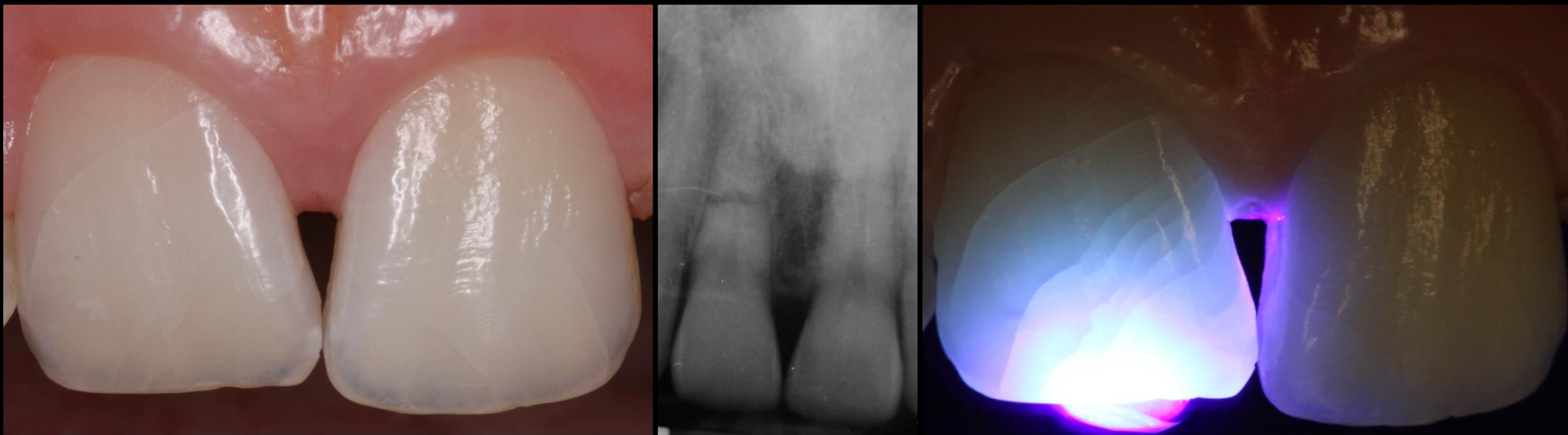

Pokud dojde ke ztrátě zubu, mohou být celoživotní náklady na následnou péči v řádu mnoha desítek tisíc korun.

Úrazy zubů: co všechno se může

Některé úrazy zubů jsou sotva viditelné

- proto by každý zubní úraz měl být vyšetřen, zdokumentován a ošetřen odborníkem

CO JE TŘEBA ZAJISTIT NA MÍSTĚ ÚRAZU

Vyražené zuby nebo jejich úlomky najít:

- vyražený zub uchopit za korunku, nedotýkat se kořene
- zub nečistit, nedezinfikovat!

Zajistit vhodné podmínky pro jejich transport

- rozhodují o prognóze!
- speciální roztok na záchranu zubů

Proč je roztok na záchranu zubů důležitý?

- Vyražené zuby lze vrátit do zubního lůžka.
- Rozhodující je přežití buňky na povrchu kořene.
- doba mezi úrazem a ošetřením co nejkratší
- speciální živný roztok (= roztok na záchranu zubů).

Překlenutí doby, než bude k dispozici roztok na záchranu zubů:

- Každá minuta se počítá
- alternativa dočasného uložení vyraženého stálého zubu: studené trvanlivé mléko nebo zabalení do plastové fólie
- Sliny: nevhodné
- Voda: zcela nevhodná

Správný postup po úrazech zubů se vyplatí!

Filip 8 let

po 2 letech

po 3,5 letech

po 11 letech

Prof. Gabriel Krastl

Pokud se fragment korunky zubu nenajde, je zpravidla řešení dostavba fotokompozitem.

Pacientka 31 let

po 12 letech

ZDENĚČEK, 8 LET

- pád na kole, vyražena levá horní jednička
- zub transportován v kapesníku
- replantace po 5,5 hod.

Nekrotická zubní dřeň („nerv“)

Zub s výplní
kořenového kanálku

Za ½ roku

za ½ roku, Zdeněček 9 let

po 2 letech, Zdeněček 10 let

- zub je nutné odstranit
- dlouhodobým řešením může být
 - uzávěr mezery pomocí rovnátek
 - adhezivní (nalepovací) můstek
 - transplantace jiného zubu
- kdyby byl pro transport použit roztok, byla by velká pravděpodobnost, že léčba skončí jen ošetřením kořenového kanálku

ÚRAZY STÁLÝCH ZUBŮ

- Při správném postupu bezprostředně po úrazu je možné úspěšně ošetřit a zachránit většinu zubů!
- u dospělých je možné ztracený zub nahradit implantátem
- u dětí je řešení náhrady obtížné, zdlouhavé a finančně náročné.

Zub je venku?

Co je to roztok na záchranu zubů?

Může se to stát během okamžiku při hře nebo sportu: zub je vyražen nebo ulomený. Záchrana je možná pouze tehdy, pokud je zub nebo jeho část správně uložena a co nejdříve vrácena na původní místo zubním lékařem/lékařkou.

Roztok na záchranu zubů obsahuje speciální živiny, díky nimž může být zub v roztoku uchováván až 48 hodin.

V tomto "dočasném úložišti" lze zuby nebo jejich úlomky přepravit do nejbližší stomatologické ordinace nebo kliniky. Je velmi pravděpodobné, že zubní lékař/lékařka je bude moci vrátit na původní místo a zachránit.

Seznam míst, kde jsou k dispozici roztoky pro záchranu zubů, najdete na webových stránkách.

www.urazzubu24.cz

Průběžně aktualizováno
doporučení Národní
společnosti pro endodontiku a
zubní traumatologii

Všude, kde uvidíte tento nápis, je k dispozici roztok na záchranu zubů.

**Okamžitá pomoc -
roztok na záchranu zubů**

Co dělat po úrazu zubu/ů?

- 1. Jedněte rychle:** Najděte zub nebo jeho část.
- 2.** Dotýkejte se pouze korunky vyraženého zubu, **nikoliv kořene.**
- 3.** Vyražený zub **nečistěte ani nedezinfikujte.**
- 4.** Zub **co nejrychleji** vložte do roztoku na záchranu zubů.
- 5.** V případě silného krvácení přitiskněte na ránu gázou nebo **čistý kus látky, který nepoužijte vlákna** (např. kapesník). **Ránu zevně chlaďte.**
- 6.** Co nejdříve **vyhledejte stomatologickou ordinaci nebo kliniku.**
- 7.** Pokud není dostupný roztok na záchranu zubů, vložte zub do **trvanlivého mléka*** (po dobu max. 1-2 hodin, výsledek hojení je horší, zub poté co nejrychleji přiveďte do roztoku na záchranu zubů).

Dental Traumatology Projects OU / zago ve

Projekt záchrana zubů

- Záchranka
- Školy, dětské domovy

zallmannova@detskyusmev.org